

Till Förvaltningsrätten i Göteborg

Mål nr 5502-26

Förvaltningsrätten i Göteborg

Box 53197

400 15 Göteborg

Klagande:

Henrik Harlitz, Vänersborg

Stefan Kärving, Vänersborg

Yttrande med anledning av kommunens yttrande

Klagandena vidhåller att kommunfullmäktiges beslut 2026-04-22 § 61 ska upphävas enligt 13 kap. 8 § kommunallagen.

Kommunens yttrande föranleder följande kommentarer.

1. Fullmäktige har överskridit sin kompetens

Kommunen gör gällande att fullmäktiges beslut endast utgör en "uppmaning" till socialnämnden och därför skulle vara tillåtet inom ramen för fullmäktiges styrning av nämnderna. Denna beskrivning underskattar enligt klagandena beslutets faktiska innebörd. Kommunfullmäktige kan inte kringgå den kompetensfördelning som följer av kommunallagen genom en mjukare språklig formulering.

Det överklagade beslutet riktar sig till en specifik nämnd i ett konkret verksamhetsärende och avser en bestämd åtgärd – att fullfölja förvaltningens tidigare förslag om att vakanshålla platser på Sörbygården. Beslutet antogs dessutom i direkt anslutning till att fullmäktige uttalade att nämnden inte kunde räkna med ytterligare budgetmedel.

Beslutet får därmed en tydlig styrande och handlingsdirigerande funktion. Det är inte fråga om ett allmänt politiskt uttalande eller ett övergripande målbeslut, utan om ett konkret ställningstagande till hur socialnämnden ska bedriva verksamheten i ett specifikt fall.

Enligt 6 kap. 6 § kommunallagen ansvarar nämnderna för verksamheten inom sina respektive områden. Detta ansvar innefattar rätten att fatta operativa beslut inom verksamheten. Fullmäktiges roll är att besluta om mål, budget, riktlinjer och reglementen – inte att ingripa i nämndens löpande verksamhetsutövning utan föregående förändring av ansvarsfördelningen genom reglemente.

Kommunen försöker adoptera 5 kap. 1 § kommunallagen ("frågor av större vikt") genom att plötsligt lyfta in att fastigheten har underkänt brandskydd. Detta framstår som ett argument konstruerat i efterhand för att legitimera att fullmäktige lagt sig i. Om det primära syftet med tilläggsyrkandet var brandskydd, borde yrkandet ha formulerats kring säkerhet, men enligt handlingarna var syftet uttryckligen "att uppnå en budget i balans".

Kommunen hänvisar till att frågan om fastigheten kan vara av "större vikt" enligt 5 kap. 1 § kommunallagen. Den bestämmelsen reglerar emellertid fullmäktiges övergripande ansvar för kommunens viktigare angelägenheter. Den innebär inte att fullmäktige därigenom övertar nämndens operativa beslutanderätt i enskilda verksamhetsfrågor.

Det är vidare av betydelse att socialnämnden redan behandlat frågan och inte ställt sig bakom de aktuella åtgärderna. Fullmäktiges beslut innebär därför i praktiken att fullmäktige ersätter nämndens bedömning med sin egen.

Kommunens hänvisning till 12 kap. 2 § regeringsformen och 6 kap. 3 § kommunallagen förändrar inte denna bedömning. Klagandena har inte gjort gällande att ärendet avser myndighetsutövning mot enskild. Överklagandet grundas istället på att fullmäktige överskridit den kompetensfördelning mellan fullmäktige och nämnd som följer av kommunallagen, särskilt 6 kap. 6 §.

2. Frågan om beredning

Kommunen gör gällande att tilläggsyrkandet låg inom ramen för det beredda ärendet och därför inte utgjorde ett nytt ärende.

Klagandena vidhåller att tilläggsyrkandet tillförde nya självständiga beslutspunkter som förändrade ärendets karaktär. Ärendet avsåg socialnämndens återrapportering av åtgärdsplan. Genom tilläggsyrkandet gick fullmäktige vidare och tog ställning i en konkret verksamhetsfråga genom att rikta en uttrycklig handlingsanvisning till nämnden avseende Sörbygården.

Det beslut som fullmäktige faktiskt fattade hade därmed inte beretts i den ordning som krävs enligt 5 kap. 26 § kommunallagen.

Sammanfattning

Kommunfullmäktiges beslut innebär ett otillåtet ingripande i socialnämndens operativa ansvar enligt 6 kap. 6 § kommunallagen. Att beslutet formulerats som en "uppmaning" förändrar inte dess faktiska innebörd eller rättsliga effekt.

Beslutet ska därför upphävas enligt 13 kap. 8 § kommunallagen.

Vänersborg 2026-05-24

Stefan Kärving

Henrik Harlitz